

Furnes-jubel for omsorgsboliger

Foto: Ole Johan Storsve

Stiftelsen Furnes omsorgsboliger får fradele ni dekar slik at de kan starte prosessen med å bygge ytterligere 15 omsorgsboliger. Selgerne Inge Angelika og Bjørn Erik Østmo (bildet) delte gleden over landbruksnemndas vedtak

med stiftelsens representanter, Signe Nysveen og Inge Karl Haandlykken. – Gratulerer, Furnes. Jeg er veldig, veldig glad, var Rolf Skofsruds umiddelbare kommentar.

Side 3

Nes barneskole ferdig 4. juli

Byggearbeidene ved Nes barneskole på Stavsjø vil bli avsluttet 4. juli. Syljuåsen AS og bygg og eiendom i kommunen har forsert utbyggingen slik at elevene kan ta i bruk nyskolen fra skolestart i august. Syljuåsen AS er valgt til å bygge ut Neshallen, men først må politikerne spa opp mer penger.

Side 2

Lillehovde inn i Brumunddal AIL

Thor Lillehovde er nytt styremedlem i Brumunddal Allianseidrettslag. Med sin brede erfaring og kunnskap vil den tidligere ordføreren ha mye å tilføre Brumunddal AIL.

Arkivfoto

Side 16

Junior-VM utsatt igjen

For andre år på rad har FIS måttet utsette junior-VM på ski. Begge år på grunn av snømangel. FIS skal ta en ny beslutning rundt snøforholdene den 11. februar. Kombinert-utøveren Ole Martin Storlien fortviler ikke av den grunn, og forbereder seg til det utsatte rennet med et smil.

Side 15

Arkivfoto

Lørdag

Klær og mote gjennom 650 år

Foto: Evy Sandberg

Side 18-19

Klubb 35 lager liv i skipet

Foto: Torunn Henniksen

Side 17

Gaute har sjekket inn

Foto: Knut Erik Landgraf

Side 30-31

Møte med Kaia Huuse

Foto: Ole Johan Storsve

Side 26-27

Klær til hverdag og

Det er Sidsel Platou Aarseth som bærer denne drakta fra 1500-tallet der reformasjonen med krav om sømmelighet og tilknappethet gjorde sitt. Særtrekkene er at livet senkes og blir smalt, men at det skulle være mye volum i skjørtet. Den firskårne utringningen holdt seg fra tidligere men i ærbarhetens navn ble den «fylt» med et annet tynnere stoff.

fest gjennom 650 år

1900-tallet representeres ved Ingeborg Platou og barnebarnet Lars Jørgen Platou som bærer Tokstad-drakta. Det er Ingeborg som har vevd og komponert kvinnedrakta som ble til i 1989. Brudgomsdrakta som Lars Jørgen bærer ble laget fem år tidligere da hans far, Fridthjof Tokstad Platou, giftet seg.

Clara Eline Faraasen representerer 1300-tallet med denne drakta som er sydd med en overtrekkskjortel uten ermer og med ermeåpningen som nådde helt ned til livet. Denne skulle skape en fargekontrast mot underkjolen med ledig snitt og med kiler slik at det ble stor vidde nede. Materialet var stort sett ull.

Når Tokstad gard i Vel-dre inviterer til 650-årsjubileum 29. juni, kommer familien Platou sjøl til å være mannekenger for draktskikk og mote i Løykjedalen gjennom et halvt årtusen.

Utgangspunktet for jubileet som markeres med et milepælsdøgn 29. juni, er at slekta har holdt til på Tokstad i Løykjedalen gjennom 650 år. Gjennom et bredspektret, men lite navlebeskuende kulturarrangement, vil et av punktene på programmet være en draktparade som viser ei drakt for hvert århundre. Det er Helen Rønningsbakken som har fått oppgaven med å designe og sy klærne i samarbeid med Lise Holland som er prosjektleder for Klestradisjoner i arbeid og fest gjennom 650 år.

Tokstad-drakta

Helen Rønningsbakken skal sy fire av draktene, to skal lånes, mens Tokstad-drakta skal representere det 19. århundre. Det er for øvrig Clara Ingeborg Platou som har vevd stoffet og komponert Tokstad-drakta. Hun sjøl skal bære kvinnedrakta, mens barnebarnet Lars Jørgen Platou skal bære herredrakta som er en brudgomsdrakt, og som ble laget til hans foreldres bryllup i 1983. Kvinnedrakta ble til fem år seinere.

– Jeg hadde vært i Kina og sett så mye elendighet at jeg måtte lage noe pent da jeg kom hjem, forklarer Ingeborg. Resultatet ble at Ingeborg vevde stoff og komponerte kvinnedrakta. Også egendesignt sølv med en T på sølja og beltespenna hører med til stasen.

Lite materiale

– Det foreligger lite skriftlig materiale om draktskikk på Østlandet og landet for øvrig fra 1300-tallet og utover mot 1700. Fra 1750 – årene har vi imidlertid godt materiale på området draktskikk for kvinner. Det har vært mest materiale knyttet til kvinners klesdrakt, men bygdebøkene gir noe innblikk også i menns moter. For øvrig er det foretatt kvalifisert gjetning da det har vært vanskelig å finne historisk og skriftlig materiale, forteller Lise Holland.

Mote på kirkebakken

Draktbegrepet har til enhver tid vært skiftende. Motedrakta spredte seg som ringer i vann ut over Europa fra vikingtida. I og med at Mjøsa var en hovedferdselsåre for handelsvirksomhet hadde Mjøsområdet god kontakt med omverdenen. Men det kunne gjerne gå to-tre generasjoner før moten nådde Norge. Når ei motedrakt nådde landsbygda for å bli kopiert måtte man bruke tilgjengelig materiale av hjemmespunne ullstoffer eller det man hadde fått gjennom byttehandel. Snittet ble også tilpassert funksjon og gjeldende drakttradisjon. På den måten smeltet folkedraktene sammen med moten utenfra. Kirken og kirkebakken var bygdas sosiale arena og her kom også klesmoten til syne.

– Det er interessant at skifte-materiale fra Ringsaker etter avdøde koner både fra husmannsplasser og storgarder viser at kvinnene brukte nøyaktig samme type plagg. Forskjellen lå i mengden av klesplagg og hvilke stoff plaggene var sydd av, forteller Holland.

Det som særpreger draktene fra Ringsaker på 1800-tallet er det store mangfoldet i stoffkvalitet, fra den mest kostbare silke til det enkleste hjemmegjorte. Dette avspeilet samfunnsforholdene som var preget av store forskjeller og store endringer. Moten på 1800-tallet gikk gjennom mange stilperioder og skifter og hadde hver sine kjennetegn. Denne kjolen fra 1890 representerer jugendstilen, en slank stil, der skjørtet er smalt foran og på sidene, men med folder og slep bak. Overdådige puffermer ble mye brukt. (Helen Rønningsbakkens illustrasjon)

På 1400-tallet var moten sterkt påvirket av Danmark som på sin side var påvirket av det europeiske motebildet. Livet ble satt høyt og halsutringningen ble større, med et innfelt bryststykke som var plissert eller rynket. Ermenne kunne være i et annet stoff enn selve kjolen og trange nedenfor albuen. Hodeplagget kunne fremdeles være hodelin, men nå kom hattenoten i forskjellige former, samt kyser og hatter. (Helen Rønningsbakkens illustrasjon)

